

KEHTESTATUD

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses peadirektori
05.11.2025 käskkirjaga nr 1-1/25/77

RIIGI KAITSEINVESTEERINGUTE KESKUS

VÄLJAÕPPEEHITISTELE ESITATAVAD TEHNILISED NÕUDED

Tallinn 2025

Sisukord

I.	ÜLDSÄTTED	3
II.	VÄLJAÕPPEEHITISED	4
	Üldine.....	4
	Terminid ja lühendid	4
III.	VÄLJAÕPPEEHITISE DOKUMENTATSIOON	8
	Kasutuseeskiri.....	8
	Hooldusjuhend	9
	Keskkonnakorralduskava	9

LISAD:

- Lisa 1. Lasketiirudele nõuded
- Lisa 2. Siselasketiirude nõuded
- Lisa 3. Käsitulirelvade relvalaskeharjutuste ohualade algandmed
- Lisa 4. Käsitulirelvade ohualade koostamine
- Lisa 5. Kaudtulirelvade tulepositsiooni ja sihtmärkide ala nõude
- Lisa 6. Käsigranaadi heiteala nõuded
- Lisa 7. Pioneeriõppekoha ala nõuded
- Lisa 8. Väljaõppeehitiste tähistamis kord
- Lisa 9. Lasketiirude hooldusjuhend

I. ÜLDSÄTTED

1. Väljaõppeehitistele esitatavate tehniliste nõuete (edaspidi TeHN) eesmärk on kirjeldada sõjaväelise väljaõppe (edaspidi väljaõppe) läbiviimiseks väljaõppeehitisi (edaspidi VÕE vt tabel 1) ja nende projekteerimise ja ehitamise tehnilisi nõudeid vastavalt KaM määrus „Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord“.

Tabel 1. VÕE liigid

Kaitseministeeriumi valitsemisala väljaõppe taristu		
1. Väljaõppeehitistele esitatavad tehnilised nõuded (TeHN)	1.1. Sõjaväelise väljaõppe ehitised - harjutusväljad (VÕE-de kogum) ja eraldiseisvad VÕE-d	1.1.1. Harjutusväli, lasketiir, käsigranaadi heiteala, pioneeri väljaõppekoht, laskeväli, taktikaala jne
2. Ehitusseadustik, kasutusjuhend jms	2.1. Toetav taristu	2.1.1. Teeninduslinnak, auditoorium, õppeklass, majutusala, ladu, tee, õppeväli, õppesõiduväli, staadion, võimlemislinnak jne
Eraõiguslikud füüsilised ja juriidilised isikud		
Eraõiguslike füüsiliste ja juriidiliste isikute omandis olevad maad (harjutusalad) ja objektid (lasketiirud)		

2. Kaitseväe VÕE valdaja on Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi RKIK), mille peadirektor kehtestab VÕE-de kasutuseeskirjad ja korraldab järelevalvet nõuete täitmise üle. Lisaks kuuluvad KaM valitsemisalasse VÕE-d, mille valdaja on Kaitseliit. Nende VÕE-de kasutus-eeskirjad kehtestab Kaitseliit ja korraldab järelevalvet nõuete täitmise üle koostöös RKIK-ga kui tehniliste nõuete haldajaga.
3. Tehnilisi nõudeid haldab RKIK.
4. Tehniliste nõuete koostamisel on arvesse võetud alljärgnevaid dokumente:
 - a. relvaseadus;
 - b. kaitseministri määrus „Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord“;
 - c. NATO dokument ARSP-1 Weapon danger areas/zones for unguided weapons - deterministic methodology – applications;
 - d. NATO dokument ARSP-2 Guidance on the development of weapon danger areas/zones probabilistic methodology – general principles;
 - e. NATO dokument ARSP-3 Guidance on the development of weapon danger areas/zones – data acquisition and analysis – fragmentation data;
 - f. Suurbritannia dokument DSA 03.OME Part 3 Volume 2 - Defence Code of Practice (DCOP) and Guidance Notes for Ranges.
5. Tehnilistes nõuetes sätestamata VÕE kasutamisel/rajamisel tuleb ehitise kirjeldamisel lähtuda parimast praktikast ja käesoleva dokumendi põhimõtetest, mis seejärel võetakse aluseks uute ohutusnõuete ja VÕE-de kasutuseeskirjade väljatöötamisel.
6. VÕE-dega seotud väljaõppe- ja ehitusalast nõu, järelevalvet ning tehnilist seisukorda kontrollib erialaspetsialistidest koosnev komisjon (VÕE-de komisjon, edaspidi VÕEK), mille koosseisu kinnitab RKIK-i peadirektor ning kuhu kuuluvad lisaks RKIK-ile ka Kaitseväe (edaspidi KV) ja Kaitseliidu (edaspidi KL) esindajad. Mis tahes erandid ja eripärad, mis ei ole oma olemuselt VÕE kavandamisel tavapärased, tuleb

lisada lähteülesandesse.

7. VÕE ohutuse eest vastutab VÕE valdaja.
8. Käesolevad nõuded kehtivad tingimustel, et:
 - a. väljaõppes osalejatele on tutvustatud VÕE kasutamist ja ohutusnõudeid;
 - b. kasutatakse ainult antud VÕE kasutuseeskirjas lubatud relvi, tehnikat ja muid väljaõppeks vajaminevaid vahendeid;
 - c. VÕE kasutamisel järgitakse ohutuseeskirju ja teisi väljaõpet reguleerivaid dokumente.

II. VÄLJAÕPPEEHITISED

Üldine

9. VÕE-d paiknevad harjutusväljal või eraldiseisvate ehitistena.
10. Alaline VÕE on ehitatud väljaõppeks harjutusväljal või eraldiseisva ehitistena.
11. Ajutine VÕE on kohandatud kindlal ajavahemikul toimuva väljaõppe või katsetamise tarbeks ning ei ole reeglina mõeldud püsiva ehitistena.
12. VÕE peab ehitama ja neid tuleb kasutada selliselt, et need ei kujutaks ohtu inimeste tervisele. Kui olemasolevaid hooneid ehitatakse ümber VÕE-ks, peavad need vastama käesoleva dokumendi nõuetele.
13. VÕE projekteerimiseks tuleb koostada lähteülesanne, mis peab käsitlema järgmisi küsimusi:
 - a. missuguseid relvi, laske-, lahingumootoreid ja varustust VÕE-s kasutatakse?
 - b. milline on VÕE prognoositav kasutusköormus?
 - c. millist väljaõppeüritust on plaanis VÕE-s korraldada?
 - d. millised peaksid olema VÕE lähteandmed (laskedistsantsid, tulepositsioonid, tulejoonte ja toetusruumid arv jne)?
 - e. kas VÕE asub olemasoleva ehitise sees või on eraldiseisev?
14. VÕE planeerimisel tuleb jälgida, et suurekalibriliste relvade (20 mm kalibri ja 50 g TNT ekvivalent kogusest suuremad relvad ja vahendid) puhul ei tohi harjutusvälja piiril ja sellest väljaspool üksiku mürasündmuse maksimaalne C-korrigeeritud heli ekspositsioonitase LCE (ehk ühe lasu/lõhkamisega kaasnev hetkeline müra tase) ületada 110 dB. Vastasel juhul tuleb kehtestada täiendavad meetmed VÕE kasutuseeskirjaga.
15. VÕE ja selle ümbruse ohutus tagatakse lähteülesande alusel koostatud ehitusprojektiga, mille alusel VÕE on ehitatud või rekonstrueeritud.

Terminid ja lühendid

16. **Fikseeritud ohuala** on kehtestatud väljaõppeehitisele, eesmärgiga lihtsustada väljaõppe ettevalmistamist ja läbiviimist. Fikseeritud ohuala kehtib ainult selleks ettenähtud harjutuste puhul.
17. **Fragmenteerumisala (FA)** on ala, kus esineb kuuli ja pinnase fragmentide sadu, mis tekib kuuli tabamisel pinnast 30-55 kraadise nurga all. Fragmenteerumisalas viibimine võib olla ohtlik ja seal viibimisel on soovitatav vältida katmata nahapinda. Fragmenteerumisala ulatumisel väljaspoole VÕE-d hinnatakse selle mõju ja selle maandamiseks ettevõetavaid meetmeid (nt teavitamine, ala piiramine, tähistamine, servituudi seadmine jne) VÕE põhiselt ja sätestatakse kasutuseeskirjaga.
18. **Kaitseehitis** on ehitis, mille ülesanne on vähendada või tõkestada VÕE-l toimuva tegevuse või kasutatavate vahendite mõju väljapoole ehitise piire, et tagada ohutus ja kaitsta keskkonda, vara või isikuid.
 - a. **Kaitsevall** laskesuunast vähemalt 30 kraadi all olev pinnasvall, mille eesmärgiks on kaitsta lasketiirus selle taga olevaid objekte.

- b. **Kuulipüüdja** eesmärgiks on vähendada reostust ja paiskemõju. Kuulipüüdja peab olema projekteeritud ja ehitatud vastavalt kasutatavate relvade tulekoonustele (vt lisa 4). Kuulipüüdja peab katma vähemalt tiheda tulekoonuse ala, mis püssi puhul on sihtmärgi (SM) keskpunktist raadiusega vähemalt 7 tuhandikku.
 - c. **Kuulisuunaja** eesmärgiks on kaitsta valgusteid, ventilatsiooni- ja küttesüsteemi ning lage ja sihtmärki hoidvaid süsteeme.
 - d. **Külgvall/-sein** on sihtimisjoone äärel asuv kaitseehitis, takistab juhuslikku liikumist lasketiiru. Võib piirata ohtliku vea käigus kuuli edasist lendu, vajadus sõltub riskianalüüsist.
 - e. **Põrkeplaat** eesmärk on piirata tulekoonust pikkadelt distantidelt. Põrkeplaadid on reeglina vertikaalsed või horisontaalsed. Need peab projekteerima lähtuvalt tulepositsioonist ja laskeasendist, mistõttu tohib tulistada ainult kindlatelt tulepositsioonidelt ja laskeasenditest.
 - f. **Tagavall** on 30-55 kraadine rajatis/maapind, mis looduslikult või tehisevalli kujul tõuseb vahetult sihtmärkide taga. Tagavalli eesmärgiks on takistada otseste laskude edasine lend ning seeläbi suurendada ohutust ja tulekoonuse katmisel ka vähendada ohuala. Tagavalli nõuded ja eesmärgid on kajastatud tagavalli peatükis vt. lisa 1.
 - g. **Tagasein** on 55-90 kraadine rajatis/maapind, mis looduslikult või tehiskujul tõuseb vahetult sihtmärkide taga. Tagaseina eesmärgiks on takistada otseste laskude edasine lend ning seeläbi suurendada ohutust ja tulekoonuse katmisel ka vähendada ohuala. Tagasein tekitab paiskemõju, kui pole kaetud vastava kattega.
19. **Kuulide suurim külgkõrvalekalle (KSK)** näitab maksimaalset kaugust, kuhu võib rikošettinud lendkeha tulekoonusest väljapoole lennata. Kõrvalekalde ulatus oleneb rikošetitava pinnase ja sihtmärgi tüübist. Kui rikošett toimub pehmelt pinnaselt või sihtmärgilt, siis see tähistatakse **KSKp** ning kui kõvalt pinnaselt, siis **KSKk**.
 20. **Kõva pind** (sh pinnas) on betoon, kivimid, vesi, metall, külmunud või neile sarnaste omadustega materjal.
 21. **Külm aeg** on periood, kui õhutemperatuur võib langeda alla nulli ja pinnas võib külmuda - ohualade planeerimisel arvestada selleks perioodi 01. novembrist – 30.aprillini.
 22. **Laske-ja lahingumoon ohuala** on ruumiline ala, mis tekib laske-, lahingumoon sihipärasel aktiveerimisel (nt mürsu plahvatus) ja see võib põhjustada ohtu kehtestatud piirides.
 23. **Laskesektori piirajad** on looduslikud- või tehiseobjektid, mis peavad kehtestatud tulepositsioonilt nähtavad olema ja lubatud on lasta ainult laskesektorite piirides, st laskesektori piirajate vahelt.
 24. **Laskmine** on lasu sooritamine tulirelvast.
 25. **Lennukiirus** on rauasuudmest väljuva lendkeha kiirus. Kui lennukiirus on väiksem helikiirusest (340 m/s), loetakse seda aeglaseks lennukiiruseks. Kui lennukiirus ületab helikiirust, on tegu kiire lennukiirusega.
 26. **Liikumiselt laskmine** on tegevus, kus laskja või relvasüsteem liigub lasu ajal.
 27. **Lõhkemata laske-, lahingumoon/UXO** (ingl *unexploded ordnance*) on moon, mis on jäänud lõhkemata ja on seetõttu ohtlik isikutele, varustusele, tehnikale ja rajatistele.
 28. **Lõhkemata laske-, lahingumoon ala/UXO ala**, on ala, kuhu võib lasta lõhkevat mooni. UXO ala on tähistatud ohuala piiritähistega. Ohutu tegevuskord UXO alal kirjeldatakse VÕEe kasutuseeskirjas.
 29. **Lähiohuala (LOA)** on relva ümber moodustunud ohuala. Lähiohualas tohib viibida ainult laskmise läbiviimisega seotud isikud ja relvameeskond, kes peavad kandma nägemis- ja kuulmiskaitsevahendeid ning muud kaitse- ja erivarustust.
 30. **Müra** on häiriv või tervist kahjustav heli.
 31. **Tõstenurk (TN)** on väljalennupunkti läbiva horisontaalpinna ja lasu hetkel oleva relva rauaõone teljepikenduse vaheline nurk – väärtus saadakse sihtimisjoone ja horisontaalpinna vahelise nurga ning tulekoonuse raadiuse liitmisel.

32. **Ohtlik kaugus (OK)** on maksimaalne kaugus, kuhu võivad tulepositsioonilt lastud lendkehad mööda ballistilist trajektoori teatud tingimuste korral lennata. Kui tingimusi on mingite meetmetega piiratud (nt relva tõstenurk, ehituslikud meetmed jms), kasutatakse vähendatud ohutlikku kaugust (**OKv**).
33. **Ohuala** on ruumiline ala, kuhu laskmiste, lõhketööde, käsigranaatide heitmisharjutuste ja muu ohtliku tegevuse ajal peab ligipääs kõrvalistele isikutele olema piiratud märgistuse, tõkete või tõkestajatega, kuna seal viibimine on eluohtlik.
34. **Ohuala šabloon** on ettenähtud lähteandmete põhjal koostatud ohuala joonestamiseks aluskaardile vastavas mõõtkavas tekkivat ohtu prognoosiv kujutis. Ohuala šabloon võib olla: 1) graafilise joonisega kile, 2) välispiiri mööda välja lõigatud pleksiklaas, 3) arvutiprogrammiga koostatud elektrooniline joonis.
35. **Ohutuse vanemspetsialist** on isik, kes kooskõlastab ja koordineerib laskmisega seotud tegevusi ning tegutseb vastavalt harjutusvälja kasutuseeskirjale. Ohutuse vanemspetsialisti puudumisel asendab teda harjutusvälja ohutusspetsialist.
36. **Paigalt laskmine** on tegevus, kus laskja või relvasüsteem lasu ajal ei liigu.
37. **Paiskemõju (PM)** on kuuli-, granaadi-, miini-, mürsu- või sihtmärgikildude paiskumine löögi mõjul mistahes nurga all laskja poole tagasi.
38. **Pehme pind** sh pinnas, on muld, murumätas (mis ei sisalda üle 30 mm läbimõõduga kive), pehme puit või neile sarnaste omadustega materjal.
39. **Reostus** on laskeväljaõppe tulemusel tekkinud ülenormatiivne raskemetallide ja muude ohtlike ainete (nt õlid) kontsentratsioon vees või pinnases ning müra, valgus ja vibratsioon.
40. **Rikošeteerumine** on lendkeha või selle osa põrkumine maapinnalt või mistahes takistuselt.
41. **Relvasüsteem** on kasutaja(te) poolt teenindatav statsionaarne, veetav või iseliikuv relv või lahingutehnika (nt lahingutank, jalaväe lahingumasin, hävituslennuk, sõjalaev, laevatõrje raketisüsteem, keskmaa õhutõrje süsteem, tankitõrje raketisüsteem jne). Mõni suurem relvasüsteem võib koosneda mitmest väiksemast relvasüsteemist.
42. **Relva ohuala** on tulepositsiooni ja selle lähiümbrusesse laskmisel tekkiv ohtlik ala, millele on kehtestatud lisaohutusabinõud.
43. **Rikošeteerumisnurk (RN)** näitab, kui palju võib lastud lendkeha alates (vint-)raua suudme väljumise algsest laskesuunast rikošettides kõrvale kalduda. RN jaguneb avanevaks (**ARN**) ja sulguvaks (**SRN**) nurgaks.
44. **Väljaõppeürituse skeem** on laske-, käsigranaadiheite- või lõhkeharjutuse käsu lisa, ohuala joonist täpsustav, väiksemas mõõtkavas (st detailsem), konkreetse toimumiskoha graafiline dokument, kuhu kantakse info, mida mõõtkavast tulenevalt on ohuala joonisele loetavuse seisukohast keeruline kuvada.
45. **Sihtmärk** on tabamiseks valitud objekt. Sihtmärgi või sihtmärgisüsteemiga imiteeritakse reaalse sihtmärgi üht, mitut või kõiki iseloomulikke tunnuseid: mõõtmeid, kuju, vormi, värvust, liikumisviisi, -kiirust vms. Sihtmärgid jagunevad vastavalt liikumisele ja kõvadusele:
- a) **Seisev sihtmärk** ei liigu mööda maapinda (lisaks kuuluvad siia staatilised tõusvad sihtmärgid).
 - b) **Liikuv sihtmärk** liigub iseseisvalt või seda on võimalik liigutada mööda maapinda või läbi õhu.
 - c) **Kõva sihtmärk** on teras, kõva puit (nt tamm, saar, jalakas), betoon.
 - d) **Pehme sihtmärk** on vineer, papp, pehme puit, liiv, plastik, alumiinium jne.
46. **Sihtmärkide ala** on ala, mille sees asuvad üksikud sihtmärgid või sihtmärkide grupid. Kasutada juhul, kui üksikute sihtmärkide kuvamine ei ole mõistlik, kuna need sümboliseerivad üht vastase üksust, nt jagu, mille kujutamiseks kasutatavad sihtmärgid ei asu ühel joonel, vaid alana üksteisest erinevatel kaugustel.
47. **Sihtmärkide joon** on joon, millel paiknevad üksikud sihtmärgid joonel, nt A.1 - automaadi laskeharjutus, vastase pooljagu kujutavad sihtmärgid joonel vms.
48. **Soe aeg** on periood, kui ööpäevane õhutemperatuur on plussis ja pinnas ei külmu – ohualade

planeerimisel arvestada selleks perioodiks 01. mai - 31. oktoober.

49. **Tankitõrjerelvade tagaplahvatusala (TPA)** on gaaside mõjul tekkiv ala, ehk on relva taga olev ala, kus ei tohi laskmise ajal olla takistusi ja isikkoosseisu. Tagaplahvatusala antakse relva teljest kraadides.
50. **Tankitõrjerelvade tagaohuala (TOA)** gaaside mõjul tekkiv ohuala, kus on varustuse ja isikkoosseisu viibimine lasu hetkel lubatud läbiviija sätestatud tingimustel. Tagaohuala antakse relva teljest kraadides.
51. **Tuhandik** on NATO militaarmõõtühik $1/6400$ täisringist (6400). Tuhandik (sümbol $^{\circ}$, tähistatakse tavaliselt nelja numbriga $00-00^{\circ}$) on ühe meetrise lõigu nurklaius 1000 meetri kaugusel asuvast ringjoonest. Üks kraad on $17,78^{\circ}$. Üks tuhandik on $0,05625^{\circ}$.
52. **Tulekoonus (TK)** on laskmisel sihtimisjoone ümber moodustuv koonus, mis arvestab laskuri võimalikust eksimusest, ilmastikust ning relva laske- ja lahingumoonat töötlemis- või tootmishälvetest lubatud piiridesse jäävaid lendkeha kõrvalekaldeid.
53. **Tulejoon** on joon/ala, kus asuvad üksikud tulepositsioonid.
54. **Tulepositsioon (TP)** on üks kindlaks määratud maastikupunkt, kus laskur laskmise ajal paikneb.
55. **Tulepositsioonide ala** on ala, mille piirides asuvad üksikud TP-d või tulejooned.
56. **Tulirelv** (edaspidi relv) on ette nähtud objekti hävitamiseks või kahjustamiseks lendkehaga, mille suunatud väljalaskmiseks kasutatakse püssirohu- või muud laengut. Käsitulirelv on tulirelv, millest lastakse käelt, õlalt, harkjalalt või kolmjalalt.
57. **Väljaõppeala** on igasugune maa-, mere-, õhu ala, kus toimub sõjaväeline väljaõpe:
- a. **Harjutusväli (HV)** on maa- või mereala koos selle kohal oleva õhuruumiga ja seal asetsevate VÕE-de kompleksiga, kus korraldatakse Kaitseväge ja Kaitseliidu struktuuriüksuste (edaspidi üksuste) taktikalisi harjutusi, õppusi, laskmisi ja lõhketöid ning katsetatakse relvi, laske-, lahingumoonat, lahingu- ja muud tehnikat.
 - b. **Linnaku lähiala (LLA)** on Kaitseväge ja Kaitseliidu linnakus paiknev või linnaku vahetus läheduses asuv maa-ala koos seal paiknevate väljaõppeehitistega, mille kasutuseesmärk on üksustele vajalike põhilaskeharjutuste, taktikaliste tegevuste ning erialaoskustega seotud väljaõppe läbiviimise võimaldamine lihtsustatud korras. Lähiala võib koosneda erinevatest väljaõppeehitistest sõltuvalt linnakus paiknevate üksuste vajadustest.
58. **Väljaõppeobjekt** on ehitis või ala, kus viiakse läbi sõjaväelist väljaõpet.
- a. **Väljaõppeehitis (VÕE)** on sõjaväelise väljaõppe läbiviimiseks ehitatud ehitis (nt lasketiir, laskeväli, käsigranaadi heitekoht jne) koos seadmetega, kus volitatud ja kvalifitseeritud personal viib tegevusi läbi vastavalt VÕE kasutuseeskirjale.
 - b. **Taktikaala** on ala (objekt), kus viiakse läbi harjutusi ja õppusi ning seal kasutatakse imitatsioonivahendeid (paukpadrun, valgusrakett jne) ning mille ohuala on väljaõppe läbiviija visuaalse kontrolli ulatuses. Taktikaalal ei pea olema kasutuseeskirja.
 - c. **Maastikusõidu ala** on ala, mida kasutada maastikusõidu harjutamiseks.
59. **Õhuohuala (ÕOA)** on kas laske-, lahingumoonat või selle osade lennu tippkõrgus (olenevalt paiskelaengust) või selle maksimaalse rikošeti vertikaalne kõrgus maapinnast.

III. VÄLJAÕPPEEHITISE DOKUMENTATSIOON

Kasutuseeskiri

60. Igal harjutusväljal ja VÕE-l peab olema kasutuseeskiri, mille koostab ja kinnitab valdaja.
61. Kasutuseeskirjas kirjeldatakse nõudeid, mida peab valdaja ja kasutaja teadma ning täitma tagamaks ohutu tegevus ja väljaõppeehitise jätkusuutlik kasutamine.
62. Valdaja määrab harjutusvälja/väljaõppeehitise kasutamise eest vastutavaks isikuks ohutuse vanemspetsialisti.
63. Harjutusväljade üldeeskirjas peab olema:
- a. eeskirja kinnitamise kuupäev;
 - b. valdaja üksus/asutus;
 - c. eeskirjas kasutatud mõisted ja nende lühendid;
 - d. harjutusväljade paiknemise skeem ja tähistamise kord;
 - e. üldised harjutusväljadel lubatavad tegevused ja vahendid;
 - f. üldised liikumispiirangud ja kõrvaliste isikute omavolilise sisenemise tõkestamise kord;
 - g. harjutusväljade kasutamise planeerimise kord;
 - h. harjutusvälja ohutuse vanemspetsialisti kohustused ja õigused;
 - i. väljaõppe läbiviija kohustused ja õigused;
 - j. elanikkonna ja ametivõimude teavitamise kord;
 - k. keskkonnakaitse;
 - l. tuleohutuse tagamise kord;
 - m. lõhkemata jäänud lõhkekehade tähistamise ja demineerimise kord.
64. Harjutusvälja kasutuseeskirjas peab olema:
- a. eeskirja kinnitamise kuupäev;
 - b. valdaja üksuse/asutuse nimetus ja märgitud aadress ning kontaktandmed;
 - c. harjutusvälja üldskeem;
 - d. lubatavad tegevused ja vahendid erinevate VÕE kaupa (harjutused, relvad jm);
 - e. liikumispiirangud ja kõrvaliste isikute omavolilise sisenemise tõkestamise kord;
 - f. harjutusvälja kasutamise planeerimise kord;
 - g. harjutusvälja ohutuse vanemspetsialisti kohustused ja õigused;
 - h. väljaõppe läbiviija kohustused ja õigused;
 - i. elanikkonna ja ametivõimude teavitamise kord;
 - j. keskkonnakaitse;
 - k. tuleohutuse tagamise kord;
 - l. alaliste ohualade paiknemine.
65. Harjutusväljal paikneva väljaõppeehitise kasutuseeskirjas peab olema (kuulub harjutusvälja kasutuseeskirja juurde):
- a. eeskirja kinnitamise kuupäev;
 - b. lubatavad tegevused ja vahendid (harjutused, relvad jm);
 - c. väljaõppeehitise ohuala joonis ja skeem;
 - d. keskkonnakaitse ja tuleohutuse tagamise kord.

66. Eraldiseisva väljaõppeehitise kasutuseeskirjas peab olema:
- a. eeskirja kinnitamise kuupäev;
 - b. valdaja üksuse/asutuse nimetus ja märgitud aadress ning kontaktandmed;
 - c. eeskirjas kasutatud mõisted ja nende lühendid;
 - d. väljaõppeehitise ohuala joonis ja skeem ning nende tähistamise kord;
 - e. liikumispiirangud ja kõrvaliste isikute omavolilise sisenemise tõkestamise kord;
 - f. ohutuse vanemspetsialisti kohustused;
 - g. väljaõppe läbiviija kohustused;
 - h. elanikkonna ja ametivõimude teavitamise kord;
 - i. lubatavad tegevused ja vahendid (harjutused, relvad jm);
 - j. keskkonnakaitse;
 - k. tuleohutuse tagamise kord.

Hooldusjuhend

67. Ehitise projekteerimise käigus määratakse väljaõppeehitiste kõikide elementide hooldustööde detailne sisu ja teostamissagedus, mis on vajalik ehitise seisukorra hoidmiseks projektijärgsel tasemel.
68. Hooldusjuhendiga sätestatakse väljaõppeehitisele hooldusjuhised tagamaks selle seisukorra säilimine ja jätkusuutlik kasutamine valdaja või tema määratud isiku poolt.
69. Hooldusnõuded kirjeldatakse ehitusprojekti lõppstaadiumi hoolduskavasse. Hooldusnõuete koostamisel peab ehitaja ja projekteerija tegema koostööd tellijaga väljaõppeehitise seisukorra ja perspektiivse kasutuskooormuse hindamiseks.
70. Hooldusjuhendi järgset hooldust jälgib ja hooldustöösid planeerib väljaõppeehitise valdaja.

Keskkonnakorralduskava

71. Keskkonnakorralduskava on dokument, milles esitatakse harjutusvälja keskkonnaülevaatus, selle kasutamisega seotud võimalikud keskkonnamõjud ja -riskid ning tegevuskava nende vähendamiseks, maandamiseks ja keskkonnajärelevalve läbiviimiseks.
72. Keskkonnakorralduskava ei koostata eraldiseisvatele väljaõppeehitistele.